

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 91

Číslo: 50

11. prosince 2011

Cena: 7 Kč

K SITUACI KŘESŤANŮ NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A V SEVERNÍ AFRICE

Po vojenských převratech na pozadí lidových bouří v Tunisku a v Egyptě, po mezinárodních intervencích v Iráku a v Libyi, v rámci stupňující se konfrontace v Sýrii i v Jemenu se naléhavě objevuje otázka situace křesťanů na Blízkém východě a v severní Africe. Zde je nutné poznamenat, že politické režimy, které byly odstraněny, se vyznačovaly nebývalou mírou krutosti, útisku a útlaku, korupce a zlodějství, i mezinárodního vydírání. Není tajemstvím, že „válka proti terorismu“ sloužila bývalým 'majitelům klíčů' jako nástroj boje proti zejména náboženské opozici, byť ta se namnoze jak ústy exilových, tak domácích předáků rétoricky prezentovala a prezentuje víceméně ochotou podílet se na společenských změnách nenásilnými způsoby: dialogem, účastí ve volbách, na půdě zákonodárných těles. Častokrát bývá v této souvislosti jako vzor uváděno Turecko, které pod vedením islamistů prochází jak ekonomickým rozkvětem, tak jinými nebývalými změnami.

Ke změnám, které částečně odpovídají na otázku mění se situace křesťanů na Blízkém východě, nepochybně patří problém islamizace veřejného prostoru. Tuto skutečnost lze ilustrovat na osudu významné křesťanské památky, byzantského chrámu Hagia Sofia v tureckém Izniku (Nicea), kde se na podzim roku 787 konal poslední ekumenický koncil. (Původní chrám zničil roku 1065 zemětřesení, současná podoba vznikla krátce nato.) Poprvé od vyhlášení Turecké republiky (1923) bylo dosavadní muzeum letos prohlášeno za mešitu, již objekt

naposledy byl v dobách Osmanské říše, kdy přistavěli k původnímu kostelu i minaret. Lze se jen domnívat, co vedlo úřady ke zmíněné změně, zejména když zdůrazníme kritický ohlas místní obchodní komory, která argumentuje možným dopadem na výnosy z oblastního turismu. Turecký příklad islamizace veřejného prostoru, islamizace zdola, jakož i nadále pragmaticky respektovaná ústavní pravidla podtrhující sekulární charakter politického zřízení tvoří rozporuplný obraz budoucího vývoje. Budiž řečeno, že nedávný projev tureckého premiéra v Káhiře, v němž zdůraznil pozitivní hodnoty autentického sekularismu – zajištění klidného soužití občanů, nenadchnul tamního nejvýznamnějšího nositele politické budoucnosti – Muslimské bratrstvo.

Znakem tureckého modelu je sice vyloučení náboženství z politiky, avšak neznamená to vyloučení christofóbních excesů ze společnosti, nevylučuje násilné činy páchané nábožensky motivovanými jedinci nebo malými skupinami. Je kupříkladu otázkou, zda lze vymýtit předsudek subverzivní evangelizace pouhým odkazem na ústavní principy.

Podobně jako v Turecku i v Tunisku je situace křesťanů složitá. Několik dnů po nuceném odletu diktátora Ben Alího ze země byl zavražděn představitel salesiánského díla P. Marek Rybiňski v Manúbě, univerzitním městě v severovýchodním Tunisku. Během následujícího víkendu se v hlavním městě konala demonstrace asi 15 000 převážně mladých lidí, kteří zpívali

Dokončení na str. 3

BALKÁN OČIMA MLADÉHO HISTORIKA

Doktor Václav Štěpánek, autor knihy **Jugoslávie – Srbsko – Kosovo**, je vlastně příslušník mladší střední generace (1959). Ve světle nezadržitelně stoupajícího průměrného věku příslušníků naší církve však patří nepochybně k těm relativně mladým. Proti svým studentům (přednáší na Masarykově univerzitě v Brně) má výhodu, že těžiště dějů, o nichž nejen referuje, ale také se snaží poučeně je vyložit, zažil jako současník. Jako současník pozorný, dobře poučený a vnímající

složitě problémy na mnoha úrovních. Již rodinné zázemí (oba rodiče jsou faráři a představitelé naší církve) ho zřejmě nasměrovalo k tomu, aby si kromě hospodářského a politického kvasu všiml detailně náboženského pozadí, jež je málokde z té míry určující, jako právě na Balkáně.

Knihou není ani zdaleka autorovou prvotinou. Zveřejnil již desítky analýz, komentářů a reportáží, z nichž některé vyšly i knižně. Dílo představuje syntézu jeho pohledů na období bolestných konfliktů, které pobouřily celosvětově veřejné mínění. Je to vědecká kniha s rozsáhlou faktografií a poznámkovým aparátem, vydala ji Masarykova univerzita a nechybí jí moc do pěti stovek stran. Ale jakkoli je určena odborným kruhům – historikům, pedagogům, novinářům - může z ní i trochu přemýšlivý laik výtěžit pro sebe velmi mnoho, když si ji vezme do ruky s cílem aspoň trochu se poučit. Máme totiž sklon (a tím množným číslem míním širokou českou veřejnost, a možná i veřejnost všeobecně) vytvořit si nějaké mínění a u něj pak setrvávat. A pokud možno se nenechat vyrušovat nějakými protiběžnými informacemi. Máme přece tolik problémů k řešení, takže je racionální alespoň některé věci uložit do škatulky s nálepkou jako vyřízenou záležitost.

Uvedme pár příkladů. Lidé, kteří bydlí (nebo se rekreují) v Jizerských horách, tvrdí: "Poláci kradou." Obyvatelé v Laa an der Thaya tvrdí: "Češi kradou." Měšťané Karlových Varů tvrdí: "Nikdo není tak arogantní jako Rusové." Návštěvníci Grand Prix u Brna tvrdí: "Nikdo nedělá takový kravál jako Němci." Všichni mají nějaké opakované negativní zážitky, ať už vlastní, nebo z druhé ruky, ale nic je

neopravňuje k takové generalizaci. Vlastně ještě docela nedávný krvavý balkánský konflikt a jeho nekončící dozvuky dávají u světové veřejnosti Srbům nálepku zloduchů a obyvatelstvu muslimského vyznání statut obětí. Ale skutečnost není černobílá. Václav Štěpánek, ač křesťan, nashromáždil množství autentických dokladů z nových i starých dějin Balkánu a svědomitě se snaží o objektivní obrazy událostí. Neomlouvá zločiny, ale připomíná také zločiny, kterých se dopustila druhá strana. Není to potěšitelný obrázek, neboť lidská msta je hrozná věc. Nicméně doložená historická pravda znemožňuje banální kategorizaci na "ty dobré a ty zlé".

Když to tak vezmeme, je vlastně Balkán strašně blízko. Ale můžeme jít ještě blíž. K bolavé kapitole našich vlastních poválečných dějin. V poslední době se stalo, zejména mezi intelektuály, jakési mrskačství v souvislosti s tzv. odsunem přímo módou. (Je otázka, kdo ho odsákal víc, odsunutí, nebo země, která je vyhnala, ale to vidíme z dnešní perspektivy.) Ale i tu smutnou odsunovou epizodu s trvalými následky musíme vidět v historické souvislosti. První odsunutí ze Sudet totiž byli Němci – ti, co nesouhlasili s Henleinem. Neomlouvá se tím žádný zločin z druhé poloviny roku 1945, ale připomíná nám to základní úvahu o příčinách a následcích.

Avšak vraťme se ke knize Václava Štěpánka. Zajisté je určena pro odborníky a není to oddechová četba před spaním, nicméně je napsána velmi srozumitelně a musíme mu za ní být vděční. Historie je paměť lidstva. Je potěšitelné, že Čech přispěl k evropské historiografii.

Pavla Váňová

ANTONÍN VRÁNA S PROSÍKEM

„Máme svou představu o dalším vývoji naší církve v návaznosti na její ideové kořeny?“

(Antonín Vrána cituje

Emila J. Havlíčka z knížky

o Antonínu Hartlovi, která by vbrzku měla spatřit díky hodným lidem světlo světa)

Budu stručný a věřím, že mi redakce tohoto našeho týdeníku, do něhož Karel Farský a jeho druhové vložili nikoli náhodou substantivum ZÁPAS, poskytnou prostor k vyjádření bolesti i naděje zároveň.

Jsem synem otce, který vstoupil do naší církve po návratu z bojišť první světové války v roce 1920.

Jsem bratrem dnes již dávno zesnulého spoluzakladatele jedné náboženské obce v moravském pohraničí roku 1945.

Jsem knězem a dá-li Bůh, poděkuji v srpnu příštího roku za 50 let kněžství v husitské církvi československé.

Jako prvňáčka mě učil náboženství kněz, kterého estébáci zatklí jako třídního nepřitele v roce 1952 na faře, na

niž mě shodou okolností církev jako nepřítel třídě spolehlivého novokněze poslala deset let poté a na niž jsem i s tím, že jsem byl mezitím pod taktovkou „rodné“ strany betonářem či pošťákem, dodnes.

Proč tohleto píšu? Je to pokus o prosbu těm, kteří mě zahrnují svými emaily, plnými „starosti“ o církev, aby se věnovali budování církve po způsobu otců zakladatelů, aby se za svou nemocnou církev uměli se sepnatýma rukama modlit, aby nás na internetu nezahrnovali svými rádoby moudry a pokud jim církev světila nějaký ten úřadek, aby se podle toho chovali, se světem se nepaktovali a jeho pekelnými metodami nekalili ovzduší.

Pod mailovými zlovolnostmi čtu jména známá, ale také jména nových „koryfejí“, která mi nejen nic neříkají, ale také mě silně popuzují.

Lidové noviny mi v podstatě nic neříkají a kdyby se sebevíce špatného nalézali jejich psavci na naší církvi, je to jen a jen jejich problém. Můj v žádném případě. A pokud chce někdo vést s těmito lidmi jakýsi pseudodiolog, ať si ho vede, ale jménem svým a

daleko od hranic **mojí – naší (vaší) církve**.

Náš problém je jediný: že dnes a denně nečiníme pokání s lítostí nad tím, kam jsme došli (a to i ti, kteří žádné veřejné dopisy neseписují, stejně jako ti, kteří strkají hlavu do písku a chtějí – především sebe – ujišťovat, že oni nic, oni muzikanti).

Bůh je milostivý a dlouhoshovívající, ale i u něho platí: Všeho do času.

A i když se zdá, že nás a naše koryfeje nemá kdo nahradit, dejme dobrý pozor, abychom se nemýlili.

BŮH TOTIŽ, JAK ZNÁMO, KONÁ JINAK, NEŽ SI MY VE SVĚ ZABEDNĚNOSTI MYSLÍVÁME.

A tak pokojný zbytek adventu a vpravdě pozehané Vánoce, jež přináší (i nám?) pokoj, mír z Betléma, čtenářům těchto řádků vyprošuje jejich (Váš) v Kristu oddaný

Emil J. Havlíček

P. S. Aby bylo jasno, což si myslím, že soudný čtenář po dočtení těchto smutných řádků pochopil, v tomto textu vůbec nejde o technické nedostatky církevní ekonomiky, nýbrž o nedostatky mravní, což je daleko horší.

Slina ulpí

V posledním čase jste slyšeli obvinění husitské církve i církví obecně, že „okrádají stát a podvádějí v nakládání se státním příspěvkem církvím“. Účelové nekonkrétní manipulace médií mě nepřekvapují. Je jasné, že jakákoli pomluva církví skvěle překryje státem nedořešené ukradené a ztracené miliardy.

V případě naší církve se jedná o nedořešení právních otázek a administrativních záležitostí. Věřte mi, že v mé diecézi není žádný duchovní, který by bral neoprávněně svůj plat. Církev a duchovní neokradli daňové poplatníky a státní rozpočet. Naopak státní rozpočet už 60 let starého i nového režimu „vesele hospodaří“ (spíš prohospodařuje) majetek, který církvím sebral a nevrací. Jen z jedné třetiny z nakradeného majetku platí mzdy duchovním všech církví. Paradoxně tak církve přispívají ze svého do státního rozpočtu naší země. Koho ale tenhle fakt zajímá? Kdo o tom vůbec ví? Možná teď chápete, proč se restituce tak dlouho neřeší.

Budou-li někdy vyřešeny, nejdřív navrhu, aby se z nich místo na opravy rozpadajících se prázdných kostelů investovalo do sociální sítě a zařízení pro staré a opuštěné lidi a bezdomovce. Protože těch bude přibývat.

A tak se ptám...

Jednorocní dobrovolnictví nepatří jen k půlnočním bohoslužbám, ale i k dušičkovému putování k hrobům, které má náš národ za sebou. Na hřbitovy chodí pravidelně starší lidé a vdovy vzpomenout a pečovat o hroby.

A pak stačí, když spadne letadlo s hokejisty a národ propadne na náměstích davovému náboženskému vzrušení, dojetí, slzám a heslům: Milovali jsme vás, nikdy nezapomeneme...

Při vsí úctě k mladíkům a zármutku jejich rodin to byl spíš smutný, sentimentální kýč - náhražka za vytěsnění skutečně prožívané bolesti a smutku, za vytěsnění otázek po vlastní smrti a Bohu. A tak se ptám, jak často ti lidé navštěvují hroby svých předků.

Oděvní firma Benetton se opět skvěle, trefně a vtipně ozvala pro mnohé pobuřující reklamou. Na fotomontážích se líbají lidé, kteří se, kultivovaně řečeno, nemají rádi. Benedikt XVI. líbá egyptského imáma, izraelský premiér Netanjahu šéfa palestinské samosprávy, Obama líbá venezuelského marxistu Cháveze... Vatikán a někteří z dalších aktérů zvažují podat na firmu trestní oznámení. Benetton připomíná: „Je to poselství, které nás přiměje uvědomit si, že nenávisť a láska nejsou od sebe tak vzdáleny.“ A tak mě napadlo, zda by se lidé neměli ptát, proč ty fotky nejsou pravé a objety opravdová? Neměli bychom spíš my podat žalobu na ty, kteří rozhodují o světě a nemají se mezi sebou rádi?

Jen se ptám...

Jana Šilerová

Z kazatelského plánu

TŘETÍ NEDĚLE ADVENTNÍ

Světlo přišlo na svět, ale lidé si zamilovali více tmu než světlo.

JAN 3,19

První čtení: Izajáš 61,1-4.8-11

Tužby:

2. Abychom k duchovní obrodě našich sborů přispívali, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom v prosbách a chválách vytrvalost osvědčili, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem

Panovníku Hospodine, upevni naši vůli a otevři naše uši, ať nasloucháme hlasu proroků. Dej, abychom vydávali dobré svědectví tvému Synu! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Tesalonickým 5,16-24

Evangelium: Jan 1,6-8.19-28

Verš k obětování: Žalm 126,3

Verš k požehnání: Jan 1,26

Modlitba k požehnání:

Milostivý Bože, děkujeme ti, že jsme ve svátosti večere Páně přijali odpuštění našich hříchů. Prosíme tě, naplň nás radostí a pomoz nám připravit se na svátku Spasitelova narození! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 31, 203, 309

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ VYZNAVAČSKÉ PŘÍBĚHY

33

Ježíš kráčí po moři a tonoucí Petr

Mt 14,22-23

PŘÍPRAVA

K POROZUMĚNÍ TEXTU A

K APLIKACI DO NAŠEHO ŽIVOTA

Základy víry ČČSH

přijaté VI. sněmem v r. 1971, čl. 104. Věříme v Ježíše Krista, Syna Božího, Světlo ze světla, život ze života, jenž od Otce přišel, Životem svým zlo světa i smrti přemohl, aby nám získal království Boží věčné.

Laický pohled na Ježíšovo Boží synovství: My jsme synové a dcery pozemského otce a pozemské matky. Někdo je syn řemeslníka nebo syn podnikatele, syn kominíka, syn truhláře, syn krále... Ježíš je lidský syn tesaře Josefa (viz Lukáš 3,23; 4,22). Jsme sice všichni děti Boží v tom smyslu, že jsme vzešli z Boží stvořitelské ruky. Ale Ježíš představuje jinou kategorii – on je nejmilější syn Boha svatého, milosrdného, spravedlivého a věčného – on je Syn Boha.

CO O TOM ŘÍKÁ NOVÝ ZÁKON:

Adolf Novotný: *Biblický slovník, heslo Syn Boží, Kalich, Praha 1956, str. 1049 – 1052:*

Pojem Syn Boží je mesiášský titul. Ježíš byl vyvolen k mesiášskému úkolu. Jako Syn Boží je označen už

při svém zrození (L 1,35; Ř 1,3-4). Jeho mesiášství bylo aktualizováno „hlasem z nebe“ při jeho křtu a při jeho proměnění (Mt 3,17; 17,5; MK 1,11; 9,7; L 3,22; 2 Pt 1,17; J 1,34; 1,49). Podle prvních tří evangelií Ježíš sám o sobě tohoto titulu neužíval, snad proto, že to byl běžný titul pro politického Mesiáše. Skrytě se o svém synovství zmiňuje v podobenství o vlnici (Mt 21,33n; Mk 12,6; L 20,13) a o svatbě, kterou král vypravil svému synu (Mt 22,2nn). Pro Ježíšův poměr k Bohu je příznačný jeho zvyk mluvit o něm jako o svém Otci (např. Mt 7,21; 10,32; 12,50... Je to od Ježíšova dětství vztah jedinečný (L 2,49) a dokonalejší (Mt 11,27). Ježíšovo synovství Boží je ústředním tématem Janova evangelia. Z řady ukázek uvedme dvě nejnámější: „Já jsem v Otci a Otec ve mně.“ A „Kdo vidí mne, vidí i Otce“ (J 14,10-11; 14,8). Zvěst Nového zákona vedla starokřesťanskou teologii k vybudování teorie o dvou přirozenostech Kristových.

Zpěvník ČČSH, *Blahoslav, Praha 2005. Píseň č. 228 – Veselé vánoční hody, 4. a 6. sloka a další písně:*

On je světla Spasitelem, Slovo učiněné tělem, Syn Boží a syn člověka, Otec budoucího věka.

František Kovář: *Malá Bible, díl*

IV. Blahoslav 1958, část poznámková, kap. Zpětná plavba. Ježíš kráčí po vodě, str. 287 – 291:

„Jde o zázračný příběh obdobný příběhu o utišení bouře na moři (Mk 4,35-41). Ježíš tu vystupuje jako Pán a vládce vod, jež jsou od dob pradávých mytů obrazem Božího nepřítele, místem hříchu a smrti. Nejde o historii, nýbrž o teologii, christologii, zahalenou v podobenství příběhu, podaného v duchu doby a ve službách zvěstování víry. V pozadí stojí Starý zákon a motiv splnění starozákonních předpovědí a předobrazů v životě Ježíše jako Mesiáše. Starý zákon vypravuje o přechodu Izraele Rudým mořem (2 M 14. kap.), vypravuje, že plášť proroka rozdělil vody Jordánu, takže bylo možno přejít suchou nohou (2 Kr 2,15). Žalmista vyznává: „Skrze moře byla cesta tvá a stezky tvé skrze vody veliké“ (Ž 77,20). První křesťané věřili, že události a výroky Starého zákona jsou řízením Božím předpověďmi a předobrazy toho, co je v událostech a slovech Ježíše Krista jako Spasitele naplněno a dokonáno. Věděli arci, že přijímat tyto skutečnosti může jen víra bez pochybování; jen ta je spasitelná.

Přípravila Jiřina Kubíková

Pokračování příště

Nad Písmem

SVEDECTVO O SVETLE

Advent – čas radostného očekávání příchodu Spasitele. Aj dnešné Jánovo svedectvo je o očakávaní príchodu Spasiteľa. Vtedy pred dvoma tisícimi rokmi Ján Krstiteľ, človek poslaný od Boha, prišiel svedčiť o Svetle, aby všetci uverili skrze neho. Keď Ján Boh poslal plniť svoju úlohu, volal ľudí ku pokániu a ku krstu vodou na znak tohoto pokánia a odpustenia hriechov od Boha. Tieto jeho úkony sledovali aj kňazi a leviti. Prišli za ním a zisťovali, za koho sa Ján považuje. Opýtali sa ho: Kto si ty? Ján im odpovedal a najprv uviedol, kým nie je. Nie je Kristom, ani Eliášom a ani prorokom. A potom im odpovedal podľa prorockých slov z Izaiáša kým je: „Ja som hlas volajúci na púšti: Vyrovajte cestu Pánovi.“ Poslom z farizeov táto odpoveď však nestačila a pýtali sa ho ďalej: „A tak prečo krstíš, keď nie si Kristus, ani Eliáš, ani prorok?“ Jeho odpoveďou bolo: „Ja krstím vodou, ale medzi vami stojí ten, ktorého vy neznáte. Ten, čo prichádza po mne, a ja nie som hoden rozviazať mu remienky na obuvi.“ Z tohoto textu je obdivuhodné si uvedomiť, ako Ján si bol vedomý toho, kým je. K čomu je povolaný a k čomu nie. Toto vedomie mu dal Boh. Bol ním poslaný, a preto dokázal múdro odpovedať a volať ľudí ku Svetlu. Pre nás to môže byť výzvou k zamysleniu sa, ako by sme my odpovedali na túto otázku – Kto si ty? Ľudia okolo nás sa môžu tiež opýtať, kto sme a prečo žijeme tak ako žijeme? Sme pre nich dobrým svedectvom o Svetle?

Než náš Pán a Spasiteľ prišiel a vstúpil do svojho povolania a stal sa medzi ľuďmi známy, Boh najprv poslal Jána Krstiteľa, aby pripravil ľudí na Mesiášov príchod. Vydal o ňom svedectvo ako o Svetle, o pravom Svetle, ktoré osvecuje každého človeka, prichádzajúceho na svet. Tak ako vtedy bol Ján Krstiteľ tým hlasom volajúcim na púšti, tak si myslím, že sme tu my, ktorí máme volať dnes v púšti tohoto sveta, spoločensťva, a tiež vydávať svedectvo o Svetle v ľudských temnotách, ktoré sme sami mohli poznať a prijať do svojich srdcí a životov. Myslim si, že keď sa hlbšie zamyslíme nad dnešným evanjelijným príbehom, tak v súčasnosti sme to my, ktorí pripravujeme seba aj druhých na druhý príchod Spasiteľa. Advent – čakanie na príchod, nie je pasívnym čakaním. Nemáme sedieť a čakať. Máme čakať aktívne. Než náš Pán Ježíš bol vzatý do neba, tak nám zanechal pokyny, ako na jeho druhý príchod máme „čakať“. Najznámejšími pokynmi sú jeho slová z evanjelia podľa Matúša 28., kapitoly, 18-20 verš. Aj z príkladu jednania Jána Krstiteľa môžeme vidieť, že na svojho Spasiteľa čakal aktívne s úlohou, s ktorou ho poslal Boh sám. Volal ľudí ku pokániu, k vyrovnaniu svojich ciest Pánu. Jeho dôležitou úlohou bol aj krst týchto ľudí vodou na znak svojho pokánia. Potom to bol aj krst nášho Spasiteľa. Po jeho pokrstení Ján ustupuje do úzadia a Ježíš vstupuje do svojho povolania Mesiáša. V čase adventu sme tiež volaní k po-

kániu, byť v tichosti, a rozjímaniu o Božích a duchovných veciach, ale na druhej strane máme tu aj aktívnu prípravu – vyupratovať vo svojich domácnostiach, napiecť a navariť, nakupovať darčeky, stromček, ozdoby, jedlo a často sa to robí v tom najväčšom zhone. Žiaľ viac sa venujeme tej viditeľnej aktívnej príprave než tej duchovnej, skrytej príprave. Je dobré, že v nedeľu a o adventných pobožnostiach máme príležitosť sa zastaviť a venovať sa tej Božej, duchovnej stránke. Pri nich môžeme upratať vo svojom vnútri, byť v tichosti, počuť a prijímať Božie Slovo, modliť sa a tak zabudnúť na chvíľu na materiálne prípravy a zhon pred Vianocami, kedy si pripomíname prvý príchod, narodenie nášho Spasiteľa. Nech aj táto 3. adventná nedeľa je dňom, v ktorom pri bohoslužbách načerpáme hojnosť duchovných síl, slov a myšlienok tiež ku svedectvu o Svetle, ktoré je v nás, v ktorého veríme a sviati nám samým v našich životoch, ľudom okolo nás, ktorí ešte tápu vo tme.

Henrieta Zejdová

Milosrdný a dobrotivý náš Pane, prosíme, ved' nás skrze Ducha svätého v týchto adventných dňoch viac k tvojim nohám, aby sme u teba načerpali nových síl, múdrosti i slová ku svedectvu o tebe ako Svetle, pravom Svetle. Amen

K SITUACI KŘESŤANŮ NA BLÍZKÉM...

Pokračování ze str. 1
 slogan: „Jsem muslim, jsem sekulární, jsem Tunisian“ (!). Předáci Ghannúšihovo islamistického hnutí, které nedávno doby politická strana 'Annahda' (Znovuzrození) vyhrálo volby, tehdy označili čin „za taktiku (sloužící) odvrácení pozornosti Tunisianů od cílů tuniské revoluce“. Během několika dnů přišly vyšetřovatelé s pravděpodobnou verzí vraždy věřitele. Tento příklad ilustruje míru výbušnosti, kterou představuje jakýkoli podobný exces na mezináboženské úrovni v zemi s vysoce vzdělaným obyvatelstvem a tradicí mírnosti, kde dokonce i získání nezávislosti nebylo provázáno událostmi srovnatelnými s válkou v Alžírsku. Přesto se i v Tunisku objevují snahy transformovat křesťanské památky, např. římskou basiliku v Ke-fu – na mešitu. Je možné, ale kdo zde chce být prorokem, že tunišští islamisté napodobí ty turecké? Zda a do jaké míry se pokusí měnit ústavu a aplikovat prvky šari'í, islámského práva, tím i změnit směr islamizace na islamizaci shora a současně i charakter politického zřízení, zůstává hádankou. Tuto hádanku výrazně ovlivní i vnější situace. Zejména vývoj v Libyi, kde se někteří předáci přechodné vlády přihlásili k myšlence řídit zemi náboženským právem, a vývoj v Egyptě, v nejlidnatějším arabském státě s nejpočetnější křesťanskou menšinou a minulým režimem nejpronásledovanější islamistickou organizací – Muslimským bratrstvem. S výjimkou Iráku nedostoupily jinde v regionu protikřesťanské násilné akce úrovně, které bylo během posledních let dosaženo v Egyptě. Situace zejména koptských křesťanů je o to vážnější, oč adresněji a razantněji vystupují nejvyšší představitelé islámu v zemi proti křesťanství. Velký muftí Egypta, jehož nelze označit za islámského radikála, týden před masakrem pochodu na trase Šobra - Masiro v Káhiře označil ve videonahrávce křesťany za nevěřící, cituje Korán 5:17 s odkazem na nepřijatelnost křesťanského učení o spáse. Lze se domnívat, že dílčí teologický argument, který zdaleka nevyčerpává vztah obou náboženství obecně, ale není ani výrazem diskuze objasňující učení o spáse v islámu, získal v kontextu užití propagandistický charakter a stal se nástrojem intenzifikace nepřátelského postoje.

Na tomto místě se sluší také připomenout, že na rozdíl od evropských států státy s muslimskou většinou mají často v ústavách zakotven články podobný tomu, jenž i v případě Egyptské arabské republiky vzdor všem politickým změnám, tj. i v nové ústavě (březen 2011) zůstal beze změny: „Islám je náboženstvím státu, jehož úředním jazykem je arabština. Islámské právo (šari'a) je hlavním zdrojem legislativy.“ V tomto smyslu odpovídá postavení koptských křesťanů pojetí islámského práva, nikoli západním lidskoprávním a ústavněprávním standardům. Koptská komunita, jež se historicky odvozuje od evangelisty Marka, je proto po desetiletí vystavena tvrdostem soužití s muslimskou většinou a omezením, která jsou jí zákonným způsobem ukládána. Současně však v rozjitřené atmosféře dnešního Egypta

narůstá počet násilných incidentů, v nichž se angažují amnestovaní extrémisté, především fundamentalisté z řad salafistů, pro něž se dynamické poměry expanze islámu v jeho prvním století staly živoucím modelem.

Nejstarší egyptská islamistická organizace – Muslimské bratrstvo (MB, 1928) dnes nepochybně představuje nejen nábožensky, ale i politicky konstitutivní sílu, jejíž představitelé, mnozí se zkušeností pronásledovaných bývalým režimem, opakovaně slibují vyřešení koptské otázky moderním, demokratickým a ústavním způsobem, a to při vědomí, že po pádu Mubarak na 100000 koptů uprchlo ze země. MB připravuje novou ústavu, upravující postavení křesťanů v duchu některých západoevropských ústav. Odmítnutí násilí proti křesťanům v souvislosti s masakrem v Masiro můžeme, ale nemusíme považovat za předvolební rétoriku. Strach před vítězstvím islamistů ve volbách mezi egyptskými křesťany trvá.

Situace iráckých křesťanů se po okupaci (2003-2011) katastrofálně zhoršila. Z historického útočiště apoštola Tomáše, které se stalo domovinou mnoha mnišských překladatelských škol, jež předávaly antickou vědu a umění i díky tomu kvetoucím muslimským chalífátům, jen během posledních dvou desetiletí uprchly statisíce křesťanů do celého světa. Připouští se, že podíl křesťanů klesl na polovinu, jen do Sýrie a Jordánska uprchlo zhruba 350000 křesťanů. Vzhledem k tomu, že někteří západní pretendenti projektu svobody označili vojenskou akci proti nelidskému Husajnovu režimu „křičáckým tažením“, prohlásili někteří představitelé zejména

na extremistických sunnitských uskupení místní křesťany „legitimními cíli“. Rezultátem se staly a zůstávají četné útoky proti osobám, majetku i svatyním. V těchto dnech si iráčtí křesťané připomněli výročí hromadné vraždy 44 věřících, 2 kněží a sedmi mužů ochranky v baghdádské katedrále Syrské katolické církve. Místo činu se stalo i místem piety. Snad nejvýstižněji popsal situaci křesťanů v Iráku jeden z věřících: „Modlím se, než jdu do práce. Tady můžeš být zabit kdekoli.“ Na 70 zničených kostelů od roku 2004 tuto skutečnost dokládá.

Křesťané v Sýrii prožívají nyní temné období. Výhrůžky vyhlazením podněcují útoky, které v atmosféře narůstající občanské konfrontace, přizívované konspiračními teoriemi, ale i otevřenými výpady některých islámských duchovních v exilu, získávají hrozivé obrysy. V jednom z TV vystoupení poznamenal šejk Adnan al-'Arúr na adresu chráněnců režimu, v to počítaje i křesťany, že budou „roztrháni, rozřezáni a zkrmeni psy“. O tom, že Sýrie po pádu režimu může následovat Irák, není pochyb.

'Arabské jaro' přineslo úlevu milionům. Pro křesťanskou arabskou diasporu tato doba však rozhodně jarem není. Zdráhám se vitální perspektivu křesťanské ekumeny na Blízkém východě a v severní Africe označit za perspektivu dlouhé zimy. Vzpomínám jen na hezké chvíle a dobré lidi, křesťany a muslimy, kteří mi během dlouhých cest na Blízkém východě a v severní Africe nabídli pohostinství, humorné slovo a možnost srovnání.

Leoš Tuček

Spořilovští společně přivítali nový církevní rok

V naší náboženské obci se v podvečer adventu shromáždili věřící zdejšího společenství a obcí sesterských ze Žižkova a Holešovic. Toto setkání se konalo již druhým rokem. Podobně jako již tradiční zahradní bohoslužba pod širým nebem ve zdejší farní zahradě v letních měsících. Tentokrát nás nehrálo slunce, ale blízkost Boží přízně a inspirace Ducha svatého přinášela radost při přípravě adventních věnců a vánoční výzdoby pro náš sbor. Nebylo by správné konat dílo jen pro sebe a svou radost. Velký dík patří i sestřím, které připravovaly vánoční vazby. V těchto chvílích souznění jsme zvláště mysleli na ty, kteří nemohli být s námi z důvodu nemoci či pokročilého stáří, a přesto patří do rodiny církve a jsou prvními z nás.

Po šesté hodině večerní jsme se shromáždili kolem stolu Páně, kde jsme společně sloužili první adventní pobožnost s díkyčiněním za dobrodiní, které od Pána zakoušíme. Prosili jsme o jeho pomoc a požehnání i do nového liturgického roku.

Kéž Bůh sám chrání pravé a dobré dílo naší církve, její ochránce i pravé dělníky na své vinici, kteří v bdělosti očekávají jeho příchod.

Maranatha

Pán pokoje a usmíření at' přebývá ve vás

Jan Hlavsa

SLAVNOST STÁNKŮ V CÍRKEVNÍ ZŠ A MŠ ARCHA

Církevní základní a mateřská škola ARCHA je školou, jejímž zřizovatelem je pražská diecéze. Filosofie školy vychází z křesťanských principů a v průběhu školního roku se postupně ustálily některé rituály, vycházející z křesťanských tradic. Jedním z nich je každoroční Slavnost stánků, probíhající v průběhu měsíce října. „Slavnost stánků budeš slavít po sedm dní, až shromáždíš úrodu ze svého humna a lisu... Sedm dní budeš slavít slavnost Hospodina, svého Boha... vždyť Bůh ti požehná na veškeré tvé úrodě a při všem, co budeš dělat. Oddej se proto radosti.“ (5. Mojžíšova)

Ne všichni rodiče našich dětí jsou věřící. Smyslem

slavnosti je proto také snaha přiblížit jim církevní slavnosti, probudit v nich zájem o četbu Bible. Smysl vidíme i v tom, že chceme připomenout, že žijeme v hojnosti a neměli bychom tuto skutečnost přijímat samozřejmě. Alespoň občas se v každodenním shonu zastavit, zamyslet se, poděkovat za to, čeho se nám dostává.

K tomuto poděkování a vyjádření vděčnosti bývá slavnost zaměřena. Již před slavností žáci vytvořili papírovou plastiku stromu, který byl (a zůstal) ve třídě. Pro všechny účastníky slavnosti také připravily – namalovaly a vystřihly – papírová jablíčka. Na samotné slavnosti, poté, co bratr farář a zároveň učitel angličtiny a náboženství Petr Wagner přiblížil všem přítomným význam tohoto svátku, mohli po krátkém zamyšlení napsat na jablíčka, za co chtějí poděkovat. Jablíčka pak zavěsili na strom a společně tak vytvořili „strom vděčnosti“.

Zač účastníci slavnosti děkovali? „Děkujeme za všechno, co nám Bůh dává. Nejen za nadbytek hmotných věcí, ale i za pokoj a zdraví.“ „Díky Bohu za to, že k nám přivedl do rodiny nového člena Honzu.“ „Díky za rodinu, teplo, jídlo, pití, cestování, přátele, zdraví.“ „Díky za rodinu, za mámu, za školu, za kamarády.“ „Děkuji za maminku, za tatínka, za brácha, za to, že mám život.“ „Díky za rodinu, za skvělou ženu, kterou mám rád.“ „Díky za Pána Ježíše, že se o něm mohu učit.“

Slavnost byla zakončena společným zpěvem chval. Potom jsme se sešli u prostřených stolů s koláčky a ovocem, co kdo přinesl. I děti přispěly svou trochou do mlýna v podobě ovocných salátů či slaných preclíků.

Příprava takových slavností je i příležitostí, kdy

mohou spolupracovat děti z mateřské i základní školy. Při našem počtu dětí – 24 v mateřské škole a 17 v základní škole, je spolupráce neformální, velmi přátelská a pro všechny děti podnětná.

PaedDr. Jana Havlová

Adventní návštěva v Rychnově n. Kněžnou

O první adventní neděli nás v rychnovské náboženské obci navštívila malá delegace z naší partnerské lutherské obce Weisig/Schoenfeld u Drážďan.

Společně jsme prožívali radostné bohoslužby, obohacené čtyřhlasými adventními německými písněmi. Naši přátelé navštívili výstavu papírových betlémů v Třebechovicích (muzeum je bohužel v přestavbě) a byli překvapeni jejich množstvím a různým ztvárněním.

Adventní a vánoční výzdobu se zasvěceným výkladem jsme společně obdivovali na zámku Hrádek u Nechanic.

Podívali jsme se na Juračkovy betlémy na hradecké diecézi a zkusili zaslechnout zvuky šesti již hotových zvonů budoucí moderní padesátizvonnové zvonkohry.

Potěšil nás i pozdrav z Musea fuer Saechsische Volkskunst v Drážďanech, kde mezi vystavenými ozdobenými stroměčky z různých regionů a zemí je i jeden, zdobený anděly vyrobenými naší členkou, Alicí Tobiškovou.

(nai)

ZPRÁVY

Koncert v Lounech

Čtvrtou neděli adventní 18. prosince od 16 hodin se v Husově sboru v Lounech koná vánoční koncert u jesliček. Jedná se o koncert chrámového sboru pod vedením Mgr. Ivany Derflerové, který se bude konat při 15. výročí založení tohoto uměleckého tělesa. U zrodu sboru stála tehdejší lounská farářka Mgr. Milena Beranová a sestra varhanice Ivana Derflerová. Chrámový sbor tvoří členové náboženské obce a jejich přátelé. Sbor vystupuje při bohoslužbách o křesťanských svátcích a při jiných příležitostech (svatby, posvěcení zvonice apod.). Koncert je určen široké lounské veřejnosti, dětem i dospělým, všem, kdo chtějí prožít čas bezprostřední přípravy na vánoční svátky s koledami a duchovní hudbou.

(rst)

Prosinec u sv. Mikuláše

Náboženská obec Praha 1-Staré Město zve na následující setkání v chrámu svatého Mikuláše na Staroměstském náměstí:

* 3. adventní pobožnost - pondělí 12. prosince od 17 h. Marián Šprta, student HTF, varhanní doprovod Petr Tvrdek

* 4. adventní pobožnost - pondělí 19. prosince od 17 h. Faražka Eva Cudlínová, zpěvem a slovem doprovází Martina Kopecká, studentka HTF, varhanní doprovod Petr Tvrdek

* 11. prosince ve 14 h – benefiční koncert. Pěvecký sbor ZŠ a Gymnázia J. Gutha Jarkovského

* 13. prosince v 19 h – koncert Richarda Pachmana

* 14. prosince v 16.30 h – adventní koncert „Ať rosa z nebes sestoupí“. Hudba Jaroslav Šimíček/text Petr Motýl. V 17 h benefiční koncert Cantoria Praha.

15. prosince v 17 h – benefiční koncert Olivova nadace.

Půlnoční bohoslužba - 24. prosince ve 24 h, bude sloužit bratr patriarcha Tomáš Butta, účinkuje sbor Marika Singers. Bohoslužba bude přenášena Českým rozhlasem.

Na Hod Boží vánoční 25. prosince se sejdeme v 10 h, novoroční bohoslužby 1. ledna 2012 budou též v 10 hodin.

(Eva Cudlínová)

Koncert v Chlumci

Husův sbor v Chlumci nad Cidlinou (Klicperovo nám. 75) zve na koncert - Jakub Jan Ryba ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ. Účinkují členové operního sboru Státní opery Praha; varhany - sbormistr Státní opery Praha Adolf Melichar, sóla: soprán - Petra Břicháčková, alt - Stanislava Moravová, tenor - Jindřich Nečesný, bas - František Ryšavý, sboristé. 18. prosince v 15 h. Vstupné dobrovolné

Rostislav Kotrč

Divadlo Mana

Představení divadla Mana - Husův sbor Vršovice, Moskevská 34/967:

* 12. prosince v 19.30 h - "Tři monology". Absolventské představení podzimního trimestru základního kurzu herectví Herecké školy Neklid. Účinkuje Hana Vejmelková, režie Ivo Šorman. Studiová scéna.

* 12. prosince ve 20 h - "Výběr hrobnice". Milan Uhde, Jitka Foltýnová. Nelitostný obraz lidské duše ve dvou podobách. Tragikomedie z bezčasí nesvobody, analyzující problémy třetího tisíciletí. Účinkuje Petr Franěk a Jitka Foltýnová. Režie Ivo Šorman. Studiová scéna.

* 13. prosince v 19.30 h - "Jazzové Vánoce". Koncert jazzového souboru Husova sboru pod vedením Armina Reicha, mezzosoprán: Dana Krausová, vstupné dobrovolné.

* 14. prosince v 19.30 h "Agatománie". Arnošt Goldflam. Láska jako hazardní hra s minci o dvou stranách. Studie o balancování na hraně věčnosti. Účinkují Jitka Foltýnová, Marcela Peňázová, Václav Rada, Jaroslav Boháčik.

* 16. prosince v 18 h "Vánoční písně, koledy, spirituály a špetka jazzu". Pořad vánoční hudby v originálním souzvuku pro nástroje a lidský hlas. Účinkuje Pražské umělecké sdružení. Vstup volný. Velký sál kostela. www.divadlomana.cz.

(red)

Rybova mše na Žižkově

Dozvoďte, abychom vás již tradičně pozvali na Rybovu mši do prostor našeho sboru na Žižkově (Náměstí Barikád 1) v podání studentů SPGŠ a gymnázia Evropská 6. Setkání se koná 14. prosince od 18 hodin.

David Hron

Koncert v Radotíně

Náboženská obec v Praze-Radotíně srdečně zve 20. prosince od 17 hodin na vánoční koncert žáků Základní umělecké školy Klementa Slavického. Místo konání: Prvomájová 909/7, Radotín.

Zdeněk Břeň

Betlémy v klubu Zacheus

V klubu pro volný čas ZACHEUS, (Komenského 20, Jihlava) můžete do 9. ledna navštívit výstavu betlémů z dílny Psychiatrické léčebny Jihlava LIDEM DOBRÉ VŮLE. V pondělí 19. prosince v 18 hodin - adventní zpívání, čtení a povídaní.

(rst)

Divadlo v nemocnici

V sobotu 17. prosince v 16 h se přijďte podívat do ekumenické kaple Thomayerovy nemocnice, kde děti a mládež hrají vánoční divadlo s koledami. Srdečně zveme.

Rada starších Praha4-Krč

Koncerty u sv. Mikuláše

* 12. 12. - 19 hodin
Bach, Dvořák, Händel
Prague Brass Ensemble,
From Baroque to Jazz
A. Bárta - varhany

* 16. 12. - 19 hodin
Mozart, Dvořák, Vivaldi, Bach
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat - barokní housle,
Y. Škvárová - mezzosoprán

* 17. 12. - 19 hodin
Mozart, Dvořák, Vivaldi, Bach
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat - barokní housle,
Y. Škvárová - mezzosoprán

ZEKUMENY

MINISTREM ITALSKÉ PŘECHODNÉ VLÁDY

JE I ZAKLADATEL Hnutí SAN'T EGIDIO

Římský historik a zakladatel katolického hnutí San't Egidio Andrea Riccardi (61) je členem přechodné italské vlády, jejíž složení představil designovaný premiér Mario Monti. Riccardi má podle něj mít jako ministr bez portfeje na starosti otázky mezinárodní spolupráce.

Spojení víry s aktivním společenským životem včetně politické angažovanosti charakterizuje San't Egidio (Hnutí sv. Jiljí), které ve studentském prostředí Riccardi založil.

V současnosti má ve světě kolem 50 tisíc členů a podílí se na různých sociálních, charitativních a dalších aktivitách. Riccardi se v minulosti angažoval například u mírových rozhovorů, které v roce 1992 ukončily občanskou válku v africkém Mosambiku. V návaznosti na mezináboženské setkání organizované Janem Pavlem II. v Assisi pořádá komunita podobné akce, poslední proběhla letos v září v Mnichově.

Podle agentury Kathpress designovaný premiér Monti jméno profesora Riccardiho, učitele římské univerzity Roma Tre, zvažoval i pro jiné vládní resorty, například školství nebo kulturu. Té se nakonec ujímá rektor milánské katolické univerzity Sacro Cuore Lorenzo Ornaghi.

www.proglas.cz

BÝVALÝ EXTRÉMNE NEBEZPEČNÝ ZLOČINEC

MLUVIL NA BOHOSLUŽBÁCH V LONDÝNĚ

Muž, který patřil mezi nejnebezpečnější zločince ve Velké Británii, mluvil letos v květnu v londýnském anglikánském sboru Holy Trinity Brompton o tom, jak se jeho život změnil. Na bohoslužbách s ním vedl rozhovor tamní vikář Nicky Gumbel.

Shayne Taylor, který napadl dva dozorce, když byl ve vězení za pokus o vraždu, vyprávěl, jak byl držen na samotce a jak dostával jídlo přes malé zamčené okénko ve dveřích cely. Kdykoli se měly dveře jeho cely otevřít, muselo u toho být čtyři až šest plně ozbrojených těžkooděnců.

Taylorův život byl naplněný hněvem. K autoritám neměl žádnou úctu. „Bylo mi jedno, jestli zůstanu ve vězení navždy,“ řekl.

Byl považován za šestého nejnebezpečnějšího muže v britských věznicích. Před pěti lety však ve vězení navštěvoval kurzy Alfa a během nich vydal svůj život Ježíši Kristu. Od té doby se jeho život naprosto změnil.

„Bachaři, kteří bývali mými nepřáteli, se náhle stali přáteli. Najednou jsem začal mít lidi rád.“ O rok později byl z vězení propuštěn a už se znovu proti zákonu neprovinil. Dnes je ženatý a má dvě děti. „Kamkoli dnes jdu, kážu,“ říká Taylor. „Chci každému říct, co pro mě Bůh udělal.“

Křesťan dnes

Od čeho začít

Jak prohloubit život náboženských obcí? Od čeho začít? V sobotu 26. listopadu se z popudu některých duchovních konalo v Náchodě setkání členů rad starších náhodského vikariátu. Nebylo svoláno – jak se obvykle stává – kvůli úředním záležitostem, ale kvůli sebevzdělávání ve víře. První setkání bylo věnováno rozhlášení se a orientaci v naší současnosti i vizi života církve v blízké budoucnosti. Po povzbudivé úvodní pobožnosti vikáře Jiřího Musila, který zaostřil pohled na vyhledávání důstojnosti, darů a jedinečnosti členů společenství, následoval fundovaný vhled do současnosti, v níž je dnes třeba svědčit křesťanskou vírou a lidskými vztahy o Bohu. Svou přednáškou o postmoderní době a jejích souvislostech Mgr. Pavel Tuček velmi zaujal a vyvolal řadu reakcí posluchačů. Zdůraznil mj., co dnes rozkládá základy lidské pospolitosti, a co je třeba držet a neopouštět, jaké podstatné prvky ji tmelí: láska, soucit, solidarita. Vizi církevní práce ve změněných podmínkách pak předstřel biskup Štěpán Klásek. Její základ vidí spíše než v penězích v duchovním životě jejich služebníků a členů.

Ve vzduchu visící otázka nad předčasným zveřejněním auditu také přišla na přetřes. Řada z přítomných vyjádřila pochybnosti nad užitečností restitucí v očekávání rizik a různých, které mohou církvi přinést. Dva z duchovních vikariátu již nastoupili cestu jiného zaměstnání, cestu, která vede blíž k veřejnosti a otvírá nové možnosti kontaktů a služeb. Faraž Tomáš Karel vyjádřil důvěru, že by církev obstála (a lépe) bez majetkového vyrovnání, kdyby se opřela o důvěru v sílu evangelia.

Tedy – jak prohloubit život náboženských obcí? Nejen dalšími podobnými setkáními rad starších, která budou v náhodském vikariátu v půlročním rytmu následovat. Ale také promyšlením, co se proměňuje kolem nás, co je často nerozumné, nemorální a bulvární, co nás zasypává chaotickými útržky informací a zbytečností, zneklidňuje a rozkotává osvědčený přenos zkušeností z generace na generaci. Promyšlením, promodlením a sdílením víry, která všemu dává v řádu Božích věcí pravé místo a odvažuje se hledat nové cesty, nová oslovení, nová řešení, otvírá se širší veřejnosti – to vše ve vanutí Ducha svatého.

(JW)

Roční předplatné na rok 2011 činí 364 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Za koho se pokládáš?

Tak se ptali Židé Jana Křtitele (J 1,22). Jeho odpověď vám prozradí tajenka osmisměrky.

cesta	Jan	křest	obuv	svědectví	voda
člověk	jméno	levitě	otázky	světlo	Židé
Eliáš	kněží	Mesiáš	Prorok	uvěřit	

S	J	S	É	Í	J	M	É	N	O
E	V	K	Ž	T	M	D	H	L	A
A	S	Ě	V	A	I	O	U	T	K
Y	N	V	D	Ž	L	V	S	Ř	A
K	J	O	E	E	Ě	E	E	O	K
Z	V	L	L	Ř	C	S	L	L	O
Á	U	Č	I	Í	T	T	C	Í	R
T	B	T	Á	V	Ě	P	V	J	O
O	O	O	Š	V	U	Š	A	Í	R
Š	Á	I	S	E	M	N	T	I	P

(Řešení z minulého čísla: Připravte cestu Páně, vyrovnejte mu stezky.)

Jana Krajčřířková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčřířková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@csh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9